

Wet zorg en dwang voor vertegenwoordigers

Inleiding

De Wet zorg en dwang (Wzd) beschermt cliënten die onvrijwillige zorg krijgen. In deze brochure leest u wat de belangrijkste onderdelen van deze wet zijn en wat de wet voor uw naaste, de cliënt, betekent.

Wet zorg en dwang

De Wzd waarborgt onder andere de rechten van mensen met een verstandelijke beperking die onvrijwillige zorg ontvangen.

In de wet staat dat eerst moet worden gekeken of er alternatieven voor onvrijwillige zorg zijn waarover overeenstemming bereikt kan worden. Als dat echt niet lukt, en ernstig nadeel voorkomen moet worden, mag onvrijwillige zorg, als uiterst middel, geboden worden. De Wzd beschrijft de regels die dan gelden.

Voor wie geldt de Wet zorg en dwang?

De Wzd is er voor iedereen met een Wet langdurige zorg-indicatie (Wlz-indicatie).

Het maakt niet uit of iemand bij Ipse de Bruggen woont of thuis zorg, behandeling of begeleiding krijgt.

In sommige gevallen kan een arts bepalen dat iemand ook zonder Wet langdurige zorg-indicatie onder bescherming van de Wzd valt. Dit kan bijvoorbeeld bij cliënten die vallen onder de jeugdwet.

Afspraken over zorg

Met uw naaste en u als vertegenwoordiger gaan we altijd in gesprek over de zorg en begeleiding die Ipse de Bruggen biedt.

U en uw naaste kunnen aangeven hoe u dit het liefste wilt. Al deze afspraken worden vastgelegd in het zorgplan.

De zorg, behandeling en begeleiding die Ipse de Bruggen verleent, moet aan een aantal voorwaarden voldoen. Het dient veilig, effectief (met een goed resultaat) en doelmatig (kostenefficiënt) te zijn. Daarnaast moet het aansluiten bij wat uw naaste nodig heeft en op het juiste moment worden geboden.

Onvrijwillige zorg

In principe verlenen we zorg volgens de afspraken die we samen maken. In situaties waarin ernstig nadeel dreigt, dat wil zeggen als iets gevaarlijk is voor uw naaste of anderen, kan het voorkomen dat Ipse de Bruggen het noodzakelijk vindt om in het belang van uw naaste zorg te verlenen waar uw naaste het niet mee eens is, of waar u als vertegenwoordiger het niet mee eens bent. In dat geval spreken we over onvrijwillige zorg.

De Wet zorg en dwang beschrijft welke regels gelden als er sprake is van onvrijwillige zorg. Daarover leest u hieronder meer.

Verschillende soorten van onvrijwillige zorg

De Wet zorg en dwang kent negen categorieën van onvrijwillige zorg:

1. Medische handelingen en therapeutische maatregelen (Bijvoorbeeld iemand verplicht laten eten of drinken, medicijnen of een behandeling geven),
2. Beperken van de bewegingsvrijheid (Bijvoorbeeld iemand fixeren in zijn stoel),

3. Insluiten
(Bijvoorbeeld iemand zijn slaapkamerdeur op slot doen),
4. Uitoefenen van toezicht op betrokkene
(Bijvoorbeeld iemand in de gaten houden m.b.v. een camera of uitluistersysteem),
5. Onderzoek aan kleding of lichaam
(Bijvoorbeeld iemand controleren op de aanwezigheid van wapens of drugs),
6. Onderzoek van de woon- of verblijfsruimte op gedragsbeïnvloedende middelen of gevaarlijke voorwerpen
(Bijvoorbeeld een kamer of huis controleren op wapens of drugs),
7. Controleren op de aanwezigheid van gedragsbeïnvloedende middelen
(Bijvoorbeeld iemand controleren op drugs of alcoholgebruik),
8. Beperken van de vrijheid om het eigen leven in te richten
(Bijvoorbeeld iemand verbieden bepaalde vriendschappen te onderhouden)
9. Beperken van het recht op het ontvangen van bezoek
(Bijvoorbeeld voor iemand bepalen dat alleen familie op een vastgesteld moment mag komen)

Wanneer mag onvrijwillige zorg?

Onvrijwillige zorg mag alleen geboden worden als ernstig nadeel of het risico hierop voorkomen dient te worden.

Denk hierbij bijvoorbeeld aan:

- Levensgevaar, ernstig lichamelijk letsel, ernstige psychiatrische, materiële, immateriële of financiële schade. Ernstige verwaarlozing of maatschappelijke teloorgang, ernstige verstoorde ontwikkeling voor de cliënt of voor een ander.
- Bedreiging van de veiligheid van de cliënt al dan niet doordat hij onder invloed van een ander raakt.
- De cliënt die met hinderlijk gedrag agressie van anderen oproept.
- De cliënt die in een situatie verkeert waardoor de algemene veiligheid van personen of goederen in gevaar is.

Wanneer er accuut ernstig nadeel dreigt mag de zorgverantwoordelijke besluiten om direct onvoorziene onvrijwillige zorg in te zetten. Uw naaste en u als vertegenwoordiger worden hierover achteraf zo snel mogelijk geïnformeerd.

Kijken of het anders kan

Als het nodig is kan onvrijwillige zorg worden toegepast. De Wet zorg en dwang schrijft dan voor dat er een verplicht stappenplan wordt gevolgd. Het doel van het stappenplan is onvrijwillige zorg zoveel mogelijk te beperken.

Als onvrijwillige zorg nodig is, moet de minst ingrijpende vorm worden ingezet. Ook worden afspraken gemaakt over het afbouwen van onvrijwillige zorg.

Het stappenplan bestaat uit een aantal vaste overlegmomenten. Uw naaste en u als vertegenwoordiger zijn bij elke stap betrokken, net als de zorgverantwoordelijke (dit is bij Ipse de Bruggen meestal de gedragskundige). Per overlegmoment is in de wet vastgelegd wie er verder aan het overleg moet deelnemen.

Dat kunnen direct bij de zorg betrokken mensen zijn (zoals de persoonlijke begeleider), deskundigen binnen Ipse de Bruggen of een extern deskundige.

Wilsbekwaam

Ipse de Bruggen gaat ervan uit dat elke cliënt wilsbekwaam is. Dit houdt in dat de cliënt de informatie over zijn zorg, behandeling of begeleiding goed begrijpt. En dat de cliënt een besluit kan nemen waarbij hij de gevolgen van zijn beslissing kan overzien. Ipse de Bruggen heeft de verplichting om de cliënt de informatie aangepast op zijn niveau aan te bieden. Cliënten vanaf 12 jaar mogen samen met hun ouders of (indien van toepassing hun) voogd een besluit nemen en cliënten vanaf 16 jaar mogen dit zelfstandig doen.

Bij twijfel of een cliënt wilsbekwaam is om een bepaald besluit te nemen (ter zake wilsbekwaam is), wordt dat vastgesteld door een onafhankelijke arts, orthopedagoog of psycholoog.

Is een cliënt ter zake wilsonbekwaam dan heeft hij een vertegenwoordiger nodig die, indien mogelijk samen met de cliënt, de beslissing neemt.

De rol van de vertegenwoordiger

De Wet zorg en dwang verlangt dat elke cliënt een vertegenwoordiger heeft. Bij voorkeur, een door de rechter benoemde vertegenwoordiger of bij jeugdige cliënten een voogd.

De vertegenwoordiger kan de cliënt ondersteunen in zaken waar hij zelf een besluit over kan nemen. In zaken waarvoor de cliënt wilsonbekwaam is neemt de vertegenwoordiger het besluit.

De vertegenwoordiger moet de cliënt zoveel mogelijk betrekken bij de te nemen beslissing. Ipse de Bruggen heeft hierbij de verplichting om de cliënt de informatie aangepast op zijn niveau aan te bieden en waar mogelijk met hem te overleggen.

Ook de vertegenwoordiger wordt door Ipse de Bruggen geïnformeerd over de zorg, behandeling en begeleiding en de keuzes die hierin gemaakt moeten worden.

Hij wordt geïnformeerd over:

- De aanleiding voor de toepassing van de maatregel. En welk gevaar of risico de cliënt loopt zonder toepassing van de onvrijwillige zorg.
- De voor- en nadelen van de toepassing van de onvrijwillige zorg.
- Mogelijke alternatieven en de voor- en nadelen van deze alternatieven.
- De rechten van de vertegenwoordiger om een maatregel niet te accepteren. De vertegenwoordiger kan hiervoor

ook de cliëntenvertrouwenspersoon inschakelen. Uiteindelijk beslist de zorgverantwoordelijke of een maatregel wel of niet wordt toegepast.

Cliëntenvertrouwenspersoon

Zowel u als uw naaste heeft recht op ondersteuning bij vragen en klachten over onvrijwillige zorg. De cliëntenvertrouwenspersoon biedt hierbij ondersteuning. Hij werkt onafhankelijk van Ipse de Bruggen en is er voor u en de cliënt. Uw vragen en klachten zijn bij hem veilig.

De stichting Zorgstem zal het vertrouwenswerk gaan uitvoeren voor cliënten en vertegenwoordigers van Ipse de Bruggen. Meer informatie kunt u vinden op:
<https://www.zorgstemvertrouwenspersonen.nl/>

Zorgstem is te bereiken op mailadres:
info@zorgstemvertrouwenspersonen.nl
En op telefoonnummer: 088-6781000

Voor de locaties Brielle, Oostvoorne, Hellevoetsluis en Rozenburg is de LSR de organisatie die het vertrouwenswerk uitvoert.

Meer informatie kunt u vinden op: www.hetlsr.nl.
De LSR is te bereiken op telefoonnummer: 088-2015920.

Op de website van Ipse de Bruggen vindt u de persoonlijke contactgegevens van de cliëntenvertrouwenspersonen.

Informatie voor cliënten

Op www.ipsedebruggen.nl vindt u informatie over de Wet zorg en dwang voor cliënten.

Ipsede Bruggen is de grootste zorgorganisatie in Zuid-Holland voor kinderen, jongeren en volwassenen met een anders verlopende ontwikkeling of verstandelijke beperking. Op bijna 400 zorglocaties bieden ruim 5500 medewerkers 5000 cliënten zorg en ondersteuning bij wonen, werken, leren en ontspannen. Dit doen wij in nauwe samenwerking met ouders/wettelijk vertegenwoordigers en andere zorgorganisaties. Onze missie is: zorgen dat cliënten een goed leven hebben en zich kunnen blijven ontwikkelen. Wij geloven dat er altijd meer mogelijk is. Hoe klein het stapje ook is.

www.ipsedebruggen.nl